

Амматаабы оџо сайдар киинэ
“Сардаана” уһууаан

«Хоруунньалаах Моруунньаҕа көмө»
улахан бөлөх оџолоругар аналлаах тыл
сайдыытыгар уонна грамотаҕа дьарык барыла.

Иитээччилэр:
Суздадова Яна Вадимовна 1кат.

Сыала: кылгас аһаҕас уонна уһун аһаҕас дорҕооннору арааран истэргэ үөрэтии.

Соруктара:

1. Оҕо дорҕоон бэлиэлэрин көмөтүнэн тылы холбоон таһаарарын ситиһии.
2. Оҕону чуолкайдык сангарар үөрүйэхтэрин сайыннарыы; инники ылбыт билиитин чингэтии.
3. Болҕомтолоох, тулуурдаах, дьулуурдаах буолууга иитии; билэ-көрө сатыыр баҕатын сайыннарыы; бэйэ бэйэҕэ эйэбэс сыһыаны иитии

Туттар тэрил, матырыйаал: проектор, экран, презентация, хартыыналар, фишкалар.

Дьарык хаамыыта

1 . Дьарыкка бэлэмнэни, эйэ5эс, сылаас сыһыаны олохтооһун.

Үтүө күнүнэн күндү о5олор. Күммүтүн хоһоонунан саҕалыаххайын.

Сааскы кун сылыйда

Сандаара чэлгийдэ.

Сааскы тыал сипсийдэ

Сайыны ынырда

Сибэкки тырымныа

Куерэгэй дьырылыа

Куех сааспыт чэлгийиэ,

Кердеех кэм куерэиэ.

2. Дьарык соругун этии, проблеманы туруоруу.

Иитээччи: О5олоор, Хоруунньалаах Моруунньа биһиэхэ сорудах ыппыттар. Тыллары сыһа сангаран ойуур кыылларын кыһырдыбыттар. Кылгас аһаҕас уонна уһун аһаҕас дор5ооннору буллукуйан кэбиһэбит. Сөпкө сатаан санарбаппыт дииллэр, көмө көрдүүллэр. Көмөлөһөргө бэлэмнит дуо?

О5олор: оннук, бэлэммит.

3. Тыл гимнастиката.

Иитээччи: Бастаан дорџооннору сөпкө санара үөрэниэхпит иннинэ тылбытын эрчийиэххэйин. («Тылчаан оонньуулар» Дьячковская А.С., Гермогенова Н.Г.)

4. Кылгас уонна уһун аһаҕас дорџооннору кытта үлэ. (сладй №5)

Иитээччи: Кылгас аһаҕас дорџооннору ааттаталаан. Ханнык бэлиэнэн көрдөрөбүтүй?

Оџолор а, о, у, и, э, ы, ү, ө дорџооннор кылгас аһаҕас дорџооннор буолалларын этэллэр уонна бэлиэтин кыһыл квадраты (фишканы) көрдөрөллөр.

Иитээччи: сөп, оџолоор, аны уһун аһаҕас дорџооннору этинг. Бэлиэтэ?

Оџолор аа, оо, уу, ии, ээ, ыы, үү, өө диэн бары этэллэр. Бэлиэтин кыһыл өгнөөх көнө муннугу (фишканы) ыйаллар.

Иитээччи (слайды көрдөрөр №6) Көрүң эрэ оџолоор, Хоруунньалаах Моруунньабыт кыыллар ааттарын сыыһа сангараннар барытын булкуйан кэбиспиттэр. Уһун аһаҕас дорџооннору кылгас аһаҕас дорџоон гына төттөрү барытын санарбыттар. Кинилэргэ көмөлөһөргө бэлэмнит? (кыыллары санаран корон оџолору кытары соп тубэьэр фишкалаах столбикка саабылаабын.)

5. Чэбдигирии мүнүүтэтэ.

Иитээччи оџолорго хоһоон нөнүө хамсаныылары көрдөрөр. Оџолор бары тэннэ үтүктэллэр.

Иитээччи: О5олор, манна кэлин. Тогуруччу турабыт. Мин кылгас аа5ас дор5ооноох тылы эттэхпинэ оонньууру биэрбит огом тыл аа5ас дор5оонун уьутан этэр:

ат- аат,

мас-маас,

тас-таас,

хас-хаас,

кус-куус,

ут-уут,

сир - сиир,

кыл-кыыл,

кур-куур

Бугун биьиги дьарыкпытыгар кылгас уонна уьун дор5ооннору хатылаатыбыт. Онтон билигин лиискэ үлэлиэхпит. Кыллары өйдөөн көрөбүт ханнык дор5ооннортон турарын үөрэтэн Хоруунньалаах Моруунньаба көмөлөһөн сааһылаан кырааскалаан баран ыытахпыт.

6. Рефлексия. О5о төһө сөпкө-сыһа онорбутун, туох ордук сатаммытын, туохха ыарыр5аппытын быьаарарын ситиьии.

- Бугун эьиэхэ туох интириэьинэй этэй?

- Ордук тугу собулээтигит уонна туохха ыарыр5аттыгыт?

- Мин эһигини кытта олус үчүгэйдик кэпсэттим, оонньоотум. Корсуоххэ диэри.

